

Vastineen antaminen tarkastuslautakunnan arviointikertomuksesta 2023

KHALL 16.09.2024 § 214

Valmistelija

Kunnanjohtaja Minna Nikander puh. 050 340 0956
Hallintojohtaja Hanna Salminen puh. 050 336 2534
Hallintosihteeri Annika Rauma puh. 050 4436 880

Kunnanvaltuusto käsitteli kokouksessaan 25.6.2024 tarkastuslautakunnan arviointikertomuksen vuodelta 2023.

Hallintosäännön mukaisesti kunanhallituksen tulee antaa kunnanvaltuustolle vastineensa arviointikertomuksen sisältämistä havainnoista syyskuun loppuun mennessä.

Tarkastuslautakunta on arviointikertomuksessaan kiinnittänyt huomiota seuraaviin asioihin:

Hyvinvointikertomuksessa esitetyt strategiset tavoitteet:

- 40 uutta vuokra-asuntoa vuosina 2019 – 2020 – onko tavoitetta saatu kiinni
- asukasluku kasvaa keskimäärin 1,5 % vuodessa – mikä on vuoden 2023 tilanne
- kuntalaisten hyvinvointi paranee – mikä on tilanne 2023 verrattuna aiempaan
- toisen asteen opiskelijoiden määrä kasvaa – mikä on vuoden 2023 tilanne verrattuna aiempaan
- yritysten ja työllisten määrä kasvaa – mikä on vuoden 2023 tilanne verrattuna aiempaan

Talous

- kuntien lainakanta mannersuomessa alle 5.000 asukkaan kunnissa oli keskimäärin n. 2.900 €/asukas (vuonna 2022) Kaustisella 31.12.203 oli 8.089 €/asukas. Tähän on syytä kiinnittää huomiota.

Investoinnit

- talousarviossa investointimenoksi oli ennakoitu 1.200 miljoonaa euroa ja tilinpäätöksessä se oli 1.362 miljoonaa euroa. Investointeja oli toteutettu 162.000 euroa suunniteltua enemmän.

Henkilöstökertomus

- Kertomukseen on koottu keskeisiä henkilöstön hyvinvointia ja toimintaa kuvaavia tilastoja. Numeroiden taustoja ei ole avattu, joten kertomusta voisi kehittää tulevaisuudessa myös siihen suuntaan.
- Tärkeää on nähdä oman kunnan tilanteen muutokset suhteessa aiempiin vuosiin, mutta kuntamme tilanne kansallisessa vertailussa jää vaille pohjaa. Olisi hyvä esittää myös esimerkiksi maan keskiarvolukuja oman kunnan lukujen rinnalla.
- Sairauspoissaolojen määrä on muutaman vuoden ollut nousussa, mutta vuonna 2023 laskivat. Saman suuntauksen toivoisi jatkuvan tulevina vuosina.

Talouden tasapainottamistoimenpiteiden arviointi:

- Talous on muutoin tasapainossa, mutta kunnan velkaisuus on kuitenkin varsin korkea, johon tulee kiinnittää huomiota.

- Voimassa olevassa taloussuunnitelman ja toimepideohjelmien riittävyys on hyvällä tasolla. Niitä tulee kuitenkin päivittää maan ja maailman nopeiden muutosten aiheuttamien haasteiden edessä herkällä otteella.

Muut havainnot:

- Varhaiskasvatuksessa on ollut tilaongelmia ja henkilöstövajetta, jotka ovat aiheuttaneet jonojavarhaiskasvatukseen, sekaryhmiä, henkilöstön kuormittuneisuutta ja terveydellisiä oireiluja. Tilaongelmat ovat vaivanneet jo pitkään, joten niihin tulisi puuttua voimakkaasti.
- Musiikkilukion ongelmat ovat, jos niin voi sanoa, positiivisia. Lukion opiskelijamäärä on ollut 185, kun koulun mitoitus on 160. Tämä on johtanut liian isoihin ryhmäkokoihin. Lukio on saanut maineen laadukkaana lukiona, joten pidetään jäitä hatussa ja laatu kunnossa. Onneksi lukio on saanut pitää budjettinsa ilman leikkauksia.

Yhteenveto

- Kunnan taloudessa on näköpiirissä uhkia sekä mahdollisuuksia. Toisaalta turkistarhauksen väheneminen ja sen liitännäishaasteet ja toisaalta kaivosteollisuus ja biokaasuhanke. Toiveikkuutta herättää mahdollisuuksien ainakin näennäisesti suurempi paino. Kaustinen on koettu myös kokoaan suuremmaksi, joka näkyy varsinkin arvostetussa musiikkikulttuurissa. Mutta on monia muitakin näkyviä asioita, jotka tunnustetaan Kaustislaiseksi, kuten musiikkilukio, kansanlääkintä, raviurheilu. On hyvä syy uskoa Kaustisen elinvoimaan tulevaisuudessa. Muistetaan, että asioita pitää tehdä pitkäjännitteisesti. Joskus otetaan askel taaksepäin, mutta kävelyn suunta eteenpäin. Pidetään tarkkaa taloutta, sillä hyvä talous on helpompi romuttaa kuin huono talous korjata.

Esittelijä	Kunnanjohtaja Minna Nikander
Esitys	Kunnanhallitus antaa liitteen mukaisen vastineen valtuustolle tarkastuslautakunnan arviointikertomukseen.
Päätös	Hyväksyttiin. <hr/>

KVALT 25.09.2024 § 42
312/00.01.03/2023

Päätös	Valtuusto päätti merkitä vastineen tiedokseen. <hr/>
--------	---